

Δωρεάν σχολικά γεύματα σε όλους τους μαθητές - ΤΑ ΝΕΑ

Λινός Δημήτρης Δημοσίευση στην Έντυπη Έκδοση 30/09/2023, 05:00

Σε πρόσφατο άρθρο στο έγκριτο επιστημονικό περιοδικό Lancet που υπογράφουν καθηγητές από το Harvard τονίζεται η θετική επίδραση των δωρεάν σχολικών γευμάτων στη σωματική, διανοητική και ψυχική υγεία όλων των μαθητών χωρίς διάκριση. Τονίζουν, ότι ένα καλά προετοιμασμένο από υγιεινής πλευράς σχολικό γεύμα βοηθάει όχι μόνο την καλύτερη παρακολούθηση και μεγαλύτερη πρόοδο στα σχολεία, αλλά και τη μείωση των ποσοστών παχυσαρκίας στα παιδιά, που αποτελεί ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα δημόσιας υγείας.

Παρόμοια ευρήματα για τα οφέλη στην υγεία, στην αποδοτικότητα στο σχολείο και γενικότερα στην ποιότητα ζωής των παιδιών και εφήβων βρίσκουμε σε πάνω από 10 δημοσιεύσεις σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά, όπως το British Journal of Medicine, τα οποία αναλύουν το πρόγραμμα ΔΙΑΤΡΟΦΗ στην Ελλάδα που υλοποιείται από το Ινστιτούτο Prolepsis. Το πρόγραμμα αυτό, που ξεκίνησε το 2012 με μεγάλη δωρεά του «Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος» και συνεχίζεται μέχρι σήμερα βασιζόμενο σε δωρεές άλλων οργανισμών και πολιτών, σχεδιάζει ένα υγιεινό πρωινό (που καλύπτει βασικές διατροφικές ανάγκες) και χορηγείται δωρεάν σε όλους τους μαθητές όλων των βαθμίδων σε δημόσια σχολεία σε ευπαθείς περιοχές σε όλη την Ελλάδα.

Στην Ευρώπη, σε αρκετές χώρες, εφαρμόζουν ήδη δωρεάν σχολικά γεύματα σε όλους τους μαθητές. Συγκεκριμένα, στη Σουηδία πάνω από 2 εκατομμύρια μαθητές καθημερινά έχουν δωρεάν σίτιση στο σχολείο. Στη Φινλανδία και στην Εσθονία, υλοποιείται καθολική σχολική σίτιση στους 920.000 και 222.000 αντίστοιχα μαθητές τους. Στις ΗΠΑ, έχουν ξεκινήσει προγράμματα υγιεινής διατροφής όλων των μαθητών σε συγκεκριμένες Πολιτείες. Στη Βραζιλία, τα σχολικά γεύματα παρέχονται δωρεάν και καθημερινά στα πάνω από 40 εκατομμύρια μαθητές της χώρας. Τα σημαντικά πλεονεκτήματα της καθημερινής δωρεάν διατροφής των μαθητών της Ινδίας που ξεπερνούν τα 100 εκατομμύρια αποτελούν μέρος της σύγχρονης οικονομικής της ανάπτυξης.

Το βασικό επιχείρημα πολλών κυβερνήσεων ενάντια στα δωρεάν σχολικά γεύματα σε όλους τους μαθητές είναι το υψηλό κόστος. Παρόμοια επιχειρήματα στο παρελθόν, ωστόσο, είχαν υποστηριχθεί για την καθολική δωρεάν δημόσια εκπαίδευση, τα πλεονεκτήματα της οποίας σήμερα δεν αμφισβητούνται από κανένα.

Το οικονομικό κόστος της συστηματικής καθολικής δωρεάν σίτισης των μαθητών έχει μελετηθεί στις ΗΠΑ και ανέρχεται στα 19 δισεκατομμύρια δολάρια ετησίως. Όμως, το κέρδος από αυτήν την κρατική επένδυση ανέρχεται σε 40 δισεκατομμύρια δολάρια ετησίως, μέσω της μείωσης των ασθενειών που οφείλονται στην κακή διατροφή, αλλά και της μείωσης της φτώχειας (ένα σημαντικό οικονομικό βάρος φεύγει από τα φτωχότερα ιδίως νοικοκυριά). Μελέτη του Ιδρύματος

Rockefeller έδειξε ότι η εφαρμογή προγράμματος καθολικής δωρεάν σίτισης στα σχολεία μπορεί να οδηγήσει σε επιπλέον 7,5 δισεκατομμύρια δολάρια σε σχετικές επενδύσεις.

Μια άλλη μελέτη από τη Σουηδία έδειξε ότι μακροχρόνια οι μαθητές που συμμετείχαν σε τέτοια δωρεάν σχολικά προγράμματα υγιεινής σίτισης είχαν μεγαλύτερο ετήσιο εισόδημα από μαθητές που φοίτησαν σε σχολεία χωρίς αυτήν την ευκαιρία.

Το υψηλό κόστος για δωρεάν καθημερινή σίτιση σε όλους τους μαθητές είναι η δικαιολογία (ή άγνοια) των κυβερνήσεων στην Ελλάδα που επιχείρησαν και επιχειρούν δωρεάν σχολικά γεύματα τα τελευταία χρόνια σε πολύ περιορισμένο αριθμό σχολείων και μαθητών.

Η σύγχρονη διεθνής (αλλά και ελληνική) επιστημονική εμπειρία μπορεί να οδηγήσει τους Οικονομικούς υπουργούς να σχεδιάσουν ένα νέο Εθνικό Πρόγραμμα Σίτισης όλων των μαθητών για όλα τα δημόσια σχολεία της Ελλάδος. Μια τέτοια πρόταση θα γίνει αποδεκτή από όλα τα πολιτικά κόμματα στη Βουλή. Τα πολλαπλά οφέλη δεν θα αργήσουν να φανούν στα Ελληνόπουλα, τις οικογένειές τους, στην ελληνική οικονομία.

Ο Δημήτρης Λινός είναι ομ. καθηγητής ΕΚΠΑ, Lecturer Harvard Medical School, διευθυντής Χειρουργικής Κλινικής «Υγεία» και εθελοντής ιερέας